

Finnekumla kyrka

57.6554, 13.3474

Finnekumla kyrka är till sina äldsta delar från 1100-talet, och hade länge kvar sitt medeltida utseende. Vid 1800-talets början saknade till exempel kyrkan fortfarande torn och hade bara några få små fönster. Dessa förstörades dock på 1820-talet, och i mitten av samma århundrade skedde en radikal ombyggnad. Bland annat byggdes en sakristia i norr, och ett torn uppfördes vid långhusets västgavel.

En tempelgavel är målad på väggen kring östfönstret, och själva glasmålningen är utförd 1929 av Stockholms glasmåleri.

En vacker predikstol är från 1800-talet, och ett förgyllt kors i trä inköptes i mitten av 1800-talet och prydde altaret fram till 1980.

Det krucifix som nu står på altaret är skänkt av grevinnan Signe Sparre. Hon och hennes make Carl Georg Sparres grav finns på kyrkogården. I graven vilar också deras dotter, författarinnan Birgit Sparre, kanske mest känd för romansviten *Gårdarna runt sjön*, nio romaner som handlade om trakten kring sjön Åsunden, och som utkom under en period av nästan 50 år - mellan 1928 och 1976.

Birgit Sparre önskade bli begravd invid sina föräldrar, och när man grävde graven för att ge plats åt Birgits kista hittade en av grävarna en bred guldring med inskriptionen "Signe 17/1 1895". Det var Birgits fars förlovningsring som han hade med sig när han jordfästes 64 år tidigare.

Kyrkan genomgick en omfattande invändig renovering i slutet av 1920-talet. Renoveringsförslaget utarbetades av Boråsbyggmästarna Albin och Carl Wilhelm Gustafsson och omarbetades något av arkitekten Ragnar Hjort vid Kungliga Byggnadsstyrelsen.

Och i mitten av 1950-talet utfördes målnings- och reparationsarbeten och bland annat insattes ett stenfundament för uppställning av dopfunten, som är från 1200-talet, utförd av mästare Andreas. Detta vet vi eftersom han själv skrivit detta med runor längst ner på dopfunten. Dopfunten är tillsammans med funten i Gällstads kyrka de endast två av hans verk som bär hans signatur. Dopfunten skänktes 1876 till ett museum i Göteborg, men återkom till kyrkan 1953, även om museet fortfarande formellt är ägare till funten.

Från när kyrkan byggdes och ända fram till 1620 tillhörde kyrkan Skara stift, men överfördes då till det nybildade Göteborgs stift. Från den 1 januari 2010 tillhör församlingen åter Skara stift.

Källor:

Webb: Ulricehamns pastorat.

Webb: Riksantikvarieämbetets bebyggelseregister.